

Motion till riksdagen 2023/24:2726

av **Martina Johansson m.fl. (C)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2024 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning enligt förslaget i tabellen i motionen.

Motivering

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Det svenska sjukförsäkringssystemet är synnerligen omfattande, komplext och oöver- skådligt. Många människor vittnar om hur man har blivit runtskickad mellan olika system och instanser och upplevt att ingen ser en. Värst utsatta i sjukförsäkringssystemet är kvinnor. Enligt Försäkringskassan uppgick antalet pågående sjukfall i december 2022 till 70 028 för män och 127 922 för kvinnor.

Centerpartiet vill se ett sjukförsäkringssystem som bygger på tidiga insatser med tydligt fokus på rehabilitering och att ge stöd för en snar återgång i arbete. Vi vill därför se ett antal reformer av sjukförsäkringssystemet och ett förtydligande av Försäkringskassans samordningsuppdrag. Vidare bör högkostnadsskyddet för sjuklönekostnader återställas.

Ett allvarligt problem för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är att den tenderar att komma igång väldigt sent. De avstämningsmöten som Försäkringskassan i sitt samordningsuppdrag ska ha med den sjukskrivnes arbetsgivare dröjer i snitt nästan 400 dagar efter första sjukskrivningsdagen. Därefter dröjer det ännu en tid innan åtgärder kan påbörjas. Från partier både till höger och till vänster hörs alltmer högljudda krav på en allmän uppluckring av rehabiliteringskedjan. Centerpartiet är starkt kritiska till dessa krav som med stor sannolikhet skulle leda till en återgång till den situation som rådde i

början av 2000-talet då sjukskrivningarna ökade lavinartat. Vi vill i stället se att regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att förstärka arbetet med tidiga och förebyggande insatser för att motverka långvarig sjukskrivning. Sjukförsäkringen är en omställningsförsäkring och ska stödja människor att återfå sin arbetsförmåga, därför är tidsgränserna mycket viktiga.

Människor som lever med en funktionsnedsättning och har sjukersättning måste få bättre förutsättningar för att bryta sitt utanförskap. Deras situation kan förändras och därför menar Centerpartiet att det måste vara möjligt att våga testa att arbeta eller studera utan att förlora sin ersättning. Personer som uppbär sjukpenning på deltid har möjlighet att studera på deltid. Centerpartiet anser att det bör gälla även dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning. Vi anser även att möjligheterna att vidareutbilda sig som ett alternativ till traditionell, daglig verksamhet bör utredas.

Centerpartiets överväganden

Anslagsförslag 2024 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	49 575 487	-3 700 000
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	50 131 000	-300 000
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 414 000	±0
1:4 Arbetssskadeersättningar m.m.	2 375 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 289	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 416 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	2 308 180	±0
2:1 Försäkringskassan	9 576 282	-46 100
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	74 270	-300
Summa	116 907 208	-4 046 400

Centerpartiet vill återinföra den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen. Det kommer medföra markanta besparingar inom UO 10, men i gengäld innebära att kostnader skjuts över till UO 14.

Centerpartiet anser att det så kallade flyktingundantaget inom sjuk- och aktivitetsersättningen bör slopas. Av denna anledning beräknas anslag 1:2 minska med 300 miljoner kronor år 2024. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 300 miljoner kronor per år från och med år 2025.

Högekostnadsskyddet för sjuklönekostnader bör återställas och Centerpartiet avsätter därmed 1 230 miljoner i ersättning för höga sjukkostnader (1:7) 2025 och 2 638 miljoner 2026.

Därutöver föreslår Centerpartiet en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket påverkar de anslag som räknas upp med denna.

Martina Johansson (C)

Jonny Cato (C)

Anders W Jonsson (C)